

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 29/2025, 29 KWIETNIA 2025 © PISM

KOMENTARZ

Kanada po wyborach federalnych

Paweł Markiewicz

28 kwietnia br. w Kanadzie odbyły się federalne wybory do Izby Gmin. Zwyciężyła Liberalna Partia Kanady (LPC), a jej lider Mark Carney zostanie premierem. Konserwatywna Partia Kanady (CPC), której zwycięstwo przewidywano, przegrała nieznacznie i będzie drugim ugrupowaniem w parlamencie. Porażkę ponieśli socjaldemokraci (NDP) wspierający poprzednie rządy liberałów. Wyzwaniem dla nowego rządu będzie normalizacja relacji z administracją Donalda Trumpa przy sukcesywnym zmniejszaniu zależności Kanady od USA.

Co wpłynęło na wyniki wyborów?

Wbrew nadziejom opozycji na zmianę wybory do 343-osobowej Izby Gmin ponownie wygrała LPC (ok. 43,5% głosów), która stworzy rząd mniejszościowy dzięki 167 mandatów. Dla liberałów jest to czwarte zwycięstwo w wyborach federalnych od 2015 r. Na wygraną LPC złożyło się kilka czynników. Wybór Marka Carneya na nowego lidera partii i premiera Kanady (co nastąpiło w marcu br. po [odejściu Justina Trudeau](#) z tego stanowiska) pozytywnie wpłynęło na wizerunek LPC, która w grudniu ub.r. cieszyła się poparciem jedynie 20% społeczeństwa. Carney dążył do zdystansowania się od kontrowersyjnych dla części Kanadyjczyków postulatów byłego premiera, np. uchylając podatek węglowy dla konsumentów (także w grudniu ub.r. 37% ankietowanych deklarowało poparcie dla ugrupowania, które podejmie tę decyzję). Istotne znaczenie dla wygranej LPC miało również zaufanie wyborców do Carneya w odniesieniu do kształtowania relacji z administracją Donalda Trumpa, której [agresywna polityka, ekspansywna retoryka](#) i wojna handlowa odcisnęły piętno na relacjach z Kanadą. Wielu Kanadyjczyków uważa doświadczenia Carneya w sektorze finansowym, szczególnie z czasów zarządzania bankami Kanady i Anglii, za zalety, które mogą pomóc w normalizacji stosunków z USA.

Jakie są perspektywy polityczne pozostałych ugrupowań?

Opozycją w następnym parlamencie federalnym pozostaną konserwatyści, których poparło 41,4% społeczeństwa. CPC udało się zwiększyć liczbę mandatów z 119 uzyskanych [w wyborach w 2021 r.](#) do 132. Nieduża przewaga mandatów LPC nad CPC, skutkująca utworzeniem rządu mniejszościowego, nie gwarantuje pełnej swobody w realizacji postulatów politycznych. Lider konserwatystów Pierre Poilievre, który utracił mandat, był nieskuteczny w przekonywaniu wyborców do swojego programu, w tym planów złagodzenia konfliktu z administracją USA. Choć utrzymał większość poparcia w zachodnich prowincjach (Alberta i Saskatchewan), nie udało mu się poszerzyć elektoratu w kluczowych okręgach przy dużych aglomeracjach, np. Toronto i Montreal. Na trzecim i czwartym miejscu w parlamencie znalazły się Blok Quebecki (BQ, 6,4%) – regionalna partia suwerennościowa startująca jedynie w prowincji Quebec – oraz socjaldemokraci (NDP, 6,2%). W stosunku do poprzednich wyborów oba ugrupowania straciły poparcie na rzecz LPC. Najbardziej wpłynęło to na NDP – jej lider Jagmeet Singh przegrał w swoim okręgu i zrezygnował ze stanowiska, zaś partia prawdopodobnie otrzyma jedynie 7 mandatów (wobec 25 w 2021 r.) Obecność BQ w parlamencie oraz

KOMENTARZ PISM

wsparcie części elektoratu z Quebecu dla LPC oznacza, że wyzwaniem dla rządu Carneya będzie uwzględnienie interesów tej prowincji w polityce wewnętrznej i zagranicznej. W parlamencie znajdzie się także jeden przedstawiciel Zielonej Partii Kanady.

Jak będą się kształtować relacje nowego rządu Kanady z administracją Trumpa?

Przed wyborami Mark Carney kilkakrotnie sygnalizował, że zaufanie Kanady do USA zostało nadszarpięte, a dwustronne relacje polityczne ulegną zmianie. Nowy rząd będzie dążył do złagodzenia napięć z USA w kluczowych dla Kanady obszarach, szczególnie w handlu, którego zachwianie mogłyby doprowadzić do recesji gospodarczej. Jednocześnie podejmie próby poprawy atmosfery politycznej. W tym celu deklaruje dalszy wzrost nakładów na inwestycje w obronność i planuje współpracować w kluczowych kwestiach dotyczących bezpieczeństwa obu krajów, w tym w zakresie zmniejszenia incydentów przekroczeń granicy przez nieuregulowanych migrantów i powstrzymania przemytu narkotyków. Jednocześnie Carney zapowiedział obronę kanadyjskich interesów i społeczeństwa przed ekspansywną polityką Trumpa. Dlatego będzie stosował wzajemność w podejściu do USA, wykorzystując m.in. cła wtórne wymierzone w import z amerykańskich stanów

rzządzonych przez republikańskich gubernatorów, dla których Kanada stanowi główny rynek zbytu (19 stanów).

Jakie są perspektywy powyborczej polityki zagranicznej Kanady?

Kluczowym wyzwaniem nowego rządu w zakresie polityki zagranicznej będzie zmniejszenie zależności Kanady od USA, m.in. w gospodarce. W tym celu nowy rząd podejmie wielotorowe działania, w tym prawdopodobnie zwiększy zaangażowanie Kanady w stosunki transatlantyckie. Będzie to dotyczyło zacieśnienia relacji z tradycyjnymi partnerami (np. Wielką Brytanią, Francją i Niemcami), jak i z Unią Europejską. Pogłębienie relacji może również objąć państwa Europy Środkowej, w tym Polskę – głównie w wymiarze wojskowym, gospodarczym i energetycznym oraz we wsparciu Ukrainy. Carney będzie też realizował plany wyznaczone w [strategii wobec Indo Pacyfiku](#) z 2022 r., która zakłada większą współpracę gospodarczą z państwami regionu i ASEAN, a także w zakresie bezpieczeństwa – m.in. z Australią, Nową Zelandią, Japonią i Koreą Płd. Ważnym kierunkiem dla Carneya będzie też Arktyka. Realizacja zapowiedzianych inwestycji we wzmocnienie obrony północnej flanki będzie oznaczać bliższą współpracę wojskową na poziomie bilateralnym oraz w ramach NATO z kluczowymi partnerami regionu, m.in. krajami skandynawskimi.